

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Ministeren

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: **17 NOV. 2004**

Tlf. 3392 9300

Forslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager m.v.) (L 113).

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

J.nr. 649-1483

Hermed fremsendes i 5 eksemplarer høringsnotat samt høringsvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager m.v.) (L 113).

Eva Kjer Hansen

/Vibeke Køie

**Høringsnotat
om
lovforslag om frit valg af ledsager m.v.**

I forbindelse med høring af lovforslag om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager m.v.) har Socialministeriet modtaget svar fra:

Københavns Kommune, KL, Socialchefforeningen, FOA, Dansk Socialrådgiverforening, Socialpædagogernes Landsforbund, Børnerådet, DSI, Dansk Blindesamfund, Det Centrale Handicapråd, Center for Ligebehandling af Handicappede, Center for Små Handicapgrupper, Ældresagen, Ældremobiliseringen, Beskæftigelsesministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet og Styrelsen for Social Service.

Dansk Socialrådgiverforening, Socialpædagogernes Landsforbund, Beskæftigelsesministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet havde ikke bemærkninger.

I skemaet kommenteres de væsentligste punkter i høringssvarene

Pkt.	Høringssvar	Bemærkninger til høringssvarene
1.	<p>Høringssvar fra Københavns Kommune af 6. oktober 2004</p> <p>1.1. Københavns Kommune henviser til KL's indstilling, jf. nedenfor.</p> <p>1.2. Københavns Kommune problematiserer i øvrigt afgrænsningen mellem privat samvær og samvær/ledsagelse, som det offentlige betaler.</p>	<p>1.1. Der henvises til bemærkningerne ad KL's høringssvar nedenfor.</p> <p>1.2. Ledsageordningen har hidtil omfattet ledsagelse, der ligger ud over den ledsagelse, der kan forventes ydet af ægtefælle, samlever, familie eller venner. Dette ændres der ikke på med lovforslaget.</p> <p>Formålet med ledsageordningen er netop, at borgeren skal kunne frigøre sig fra altid at skulle bede familie eller venner om hjælp. Det har dermed været en vigtig del af ledsageordningen at sikre en uafhængighed i forhold til ægtefælle, samlever, familie og venner, for at borgeren kan få et så selvstændigt liv som muligt.</p> <p>Derudover skal det pointeres, at det ikke har været formålet med forslaget at aflønne ægtefælle eller samlever, familie eller venner for den hjælp og omsorg, de yder som en naturlig del af familie- eller</p>

		<p>venskabsforholdet.</p> <p>Der vil således normalt ikke kunne ske ansættelse af en ægtefælle eller andre med en meget tæt relation til borgeren.</p> <p>Lovteksten er præciseret, så det fremgår, at der normalt ikke kan ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse. Der vil således normalt ikke kunne ske ansættelse af en ægtefælle eller andre med en meget tæt tilknytning til borgeren.</p> <p>Dette er desuden præciseret i bemærkningerne til loven, ligesom det vil indgå i en bekendtgørelse til loven.</p>
2.	<p>KL's høringssvar af 11. oktober 2004</p> <p>2.1. KL er ikke afvisende overfor friere valg men mener, at det vil have en række store administrative og økonomiske konsekvenser, herunder øget administration af ordningen.</p> <p>2.2. KL mener, at forslaget vil medføre en betydelig udvidelse af brugerkredsen til trods for lovforslagets bemærkninger om, at forslaget som hidtil vedrører ledsagelse udover, hvad ægtefælle, familie og venner kan forventes at stå for. Lovforslaget vil efter KL's vurdering stimulere nye ansøgere og kunne medføre, at fx ægtefæller ansættes. Det kan betyde en professionalisering af frivilligt arbejde.</p>	<p>2.1. Forslag er efter høringssvaret fra KL forhandlet økonomisk med de kommunale parter, og der er enighed om, at forslaget ikke medfører merudgifter. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor.</p> <p>2.2. Der vil ikke ske en udvidelse af personkredsen, som KL mener. Det skal ses på baggrund af, at visitationskriterierne til ordningen ikke ændres. Der er med lovforslaget alene tilsigtet at gøre ordningen mere flexibel og smidig for brugerne. Som nævnt ovenfor er forslaget nu forhandlet med de kommunale parter, og der er opnået enighed om, at forslaget ikke medfører merudgifter.</p> <p>Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under punkt 1.2. om, at det med lovforslaget ikke er tilsigtet at betale for den ledsagelse, der ydes som led i almindelig hjælp eller omsorg for borgeren.</p> <p>Med lovforslaget lægges der vægt på, at brugeren får et friere valg af ledsager, og der er naturligvis ikke tilsigtet en professionalisering af frivilligt arbejde.</p>

	<p>2.3. Desuden mener KL, at der bliver problemer med at efterleve myndigheds- og arbejdsgiveransvaret, idet kommunen ikke på samme måde som i andre ansættelsesforhold har:</p> <ul style="list-style-type: none">a) ret til at ansætte og afskedige ledsager, men en slags vetoret, ligesom der kan opstå problemer med løn i en opsigelsesperiode.b) instruktionsbeføjelse og mulighed for kontrol med arbejdets udførelse.c) Sanktionsmuligheder, hvis råd og vejledning og fx arbejdsmiljølovgivning ikke følges.d) ret til tilrettelæggelse af arbejdet, fx arbejde på ubekvemme tidspunkter med deraf følgende merudgifter. <p>2.4. Med hensyn til ledsagelse som en kontantydelse henviser KL til de problemer med løn- og ansættelsesforhold, der opstår fx med hjælperordningen, hvor der ikke er indgået nogen overenskomst for hjælperne.</p>	<p>2.3. Generelt skal det bemærkes, at der allerede er en række kommuner, hvor frit valg af ledsager er blevet praktiseret (borgeren har selv kunnet pege på en ledsager). I disse tilfælde er der tilsyneladende fundet en løsning</p> <ul style="list-style-type: none">a) De problemer, som KL peger på, er ikke væsensforskellige fra de problemer, der i øvrigt kan være for kommunerne ved ansættelse af ledsagere til deres ledsagekorps, idet ansættelsesforholdet i den situation, hvor ansøgeren alene ønsker en bestemt ledsager, henhører under kommunen. Spørgsmålet om løn i opsigelsesperioden, hvis ledsageren har over 8 timers ledsagelse om ugen, er der principielt set ikke noget nyt i.b og c) Med hensyn til kontrol med arbejdets udførelse, herunder overholdelse af arbejdsmiljø, har kommunen principielt samme mulighed for at udøve kontrol som overfor kommunens eget ledsagekorps, da arbejdet også her foregår "ude i marken".d) KL kan have ret i, at der ved frit valg af ledsager kan blive et ekstra træk på "dyre tidspunkter". Efter de gældende regler er der dog lagt op til, at ledsagelse skal foregå efter brugerens ønsker, og dermed kan dette ikke være et afgørende synspunkt. <p>2.4. De problemer med løn- og ansættelsesforhold, som KL peger på, når borgeren får ledsagelse som en kontantydelse og selv ansætter en ledsager, kan løses ved som for hjælperordningen at tage udgangspunkt i en eksisterende overenskomst. Det vil være naturligt at vejlede borgeren om at tage udgangspunkt i overenskomst for ledsagere.</p>
3.	<p>Høringssvar fra Foreningen af Socialchefer i Danmark af 18. oktober 2004</p> <p>3.1. Socialchefforeningen er enige i, at borgeren skal have så stor valgfrihed som muligt. Foreningen peger dog på, at det, især hvis ydelsen udbetales kontant,</p>	<p>3.1. Det fremgår af lovforslaget, at det er kommunen, der afgør, om den vil tilbyde ordningen, hvor ledsagelse gives som en kontantydelse.</p>

	<p>kan give kommunerne større udgifter til administration.</p> <p>3.2. Desuden peger foreningen på en mulig gråzone for sammenhængen mellem hjemmehjælpsydelser og ledsageydelser, hvis borgeren vælger den samme leverandør til begge ydelser.</p>	<p>Dette skal ses på baggrund af, at kommunen skal have mulighed for ud fra en samlet vurdering af kommunens tilbud til den omhandlede personkreds at træffe beslutning om, hvorvidt der er behov for at tilbyde en sådan ordning. I vurderingen kan indgå hensyn til administration af ordningen.</p> <p>Desuden vurderes det, at de fleste borgere vil være tilfredse med selv at kunne vælge sin ledsager, ligesom de fleste formentlig gerne vil undgå administrationen af arbejdsgiveransvaret.</p> <p>Det skal i øvrigt bemærkes, at det nu er præciseret i lovteksten, at ordningen er frivillig for brugeren.</p> <p>3.2. Det fremgår af lovforslaget, at den ledsagelse, som borgeren køber, ikke bør træde i stedet for fx praktisk hjælp til brugeren. Kommunen/amtskommunen bør som led i det almindelige tilsyn sikre, at der ikke sker en sådan sammenblanding.</p>
<p>4.</p>	<p>Høringssvar fra FOA af 15. oktober 2004</p> <p>4.1. FOA er positive overfor forslaget om, at borgeren kan pege på en person, som kommunen ansætter. Forbundet er dog betænkelige ved forslaget om at give ledsagelse som en kontantydelse, idet der overgår et større ansvar til borgeren.</p>	<p>4.1. Vedrørende FOA's bemærkninger om at borgeren får et større ansvar, når han eller hun får ledsagelse som en kontantydelse, skal det bemærkes, at det er helt frivilligt for den enkelte borger, om han eller hun vil tage imod dette tilbud. Desuden skal kommunen, inden den giver ledsagelse som en kontantydelse, vurdere, om borgeren er i stand til at varetage det arbejdsgiveransvar, der følger med.</p> <p>Der er altså ingen risiko for, at borgeren skal gå ind på noget, han eller hun ikke vil. Desuden vil ordningen med ledsagelse som en kontantydelse komme til at svare til den kontantydelse, som man kan få til at ansætte hjælpere, når man har en hjælpeordning.</p>

	<p>4.2. Forbundet mener endvidere, at der er risiko for, at der bliver manglende gennemskuelighed, tryghed og sikkerhed i ansættelsesforholdet for den enkelte ledsager.</p>	<p>Modellen er dermed kendt i forvejen.</p> <p>4.2. Med hensyn til ledsagerens ansættelsesforhold foreslås det, at borgeren ved ansættelse af en ledsager kan tage udgangspunkt i den overenskomst for ledsagere, der findes.</p> <p>Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til punkt 2.4.</p>
5.	<p>Høringssvar fra Børnerådet af 11. oktober 2004</p> <p>5.1. Børnerådet mener, at børn under 16 år også bør have ret til ledsagelse på samme vilkår som større børn.</p> <p>5.2. Desuden finder Børnerådet det beklageligt, at unge handicappede, der er anbragt uden for hjemmet på fx døgninstitution, ikke kan få ledsagelse.</p>	<p>5.1. Ledsagelse var oprindeligt tiltænkt voksne handicappede, der var isolerede og som kun sjældent kom ud, fordi de i disse situationer var afhængige af andre.</p> <p>Når unge mellem 16 og 18 år som udgangspunkt har ret til ledsagelse, skal det ses i sammenhæng med, at særlig denne personkreds har et behov for at kunne komme udenfor hjemmet, uden at det nødvendigvis er forældrene, der ledsager eller i øvrigt administrerer ordningen.</p> <p>Med hensyn til unge under 16 år skønnes behovet for at komme uden for hjemmet uden forældrene ikke at være så stort som de mellem 16 og 18-årige. Det forventes således, at ledsagelse til fritidsaktiviteter m.v. varetages af forældrene, som det ofte er sædvanligt for børn/unge i denne alderskategori.</p> <p>Endvidere vil udvidelsen af aldersgruppen medføre økonomiske merudgifter, som der ikke er dækning for inden for de midler, der er ydet til udvidelsen af ledsageordningen.</p> <p>5.2. Det forudsættes, at unge, der har døgnophold efter servicelovens § 40, stk. 2, nr. 4, 5 og 11, har mulighed for ved visitation eller revisitation at få ledsagelse svarende til servicelovens § 31, hvis der er behov for det. Det må således forventes, at de får den fornødne ledsagelse. Desuden er ledsagelse en del af det samlede døgnophold sammen med den øvrige praktiske og socialpæda-</p>

6.	<p>Høringsvar fra DSI af 11. oktober 2004</p> <p>6.1. De Samvirkende Invalideorganisationer er positive overfor lovforslaget.</p> <p>DSI finder det dog problematisk, at borgeren ikke har ret til et kontant tilskud, hvis kommunen ikke tilbyder denne ordning. DSI mener desuden ikke, at det fremgår tilstrækkeligt klart af lovtæksten, at denne ordning er frivillig for brugeren.</p> <p>6.2. DSI mener, at det er problematisk, at kommunen skal vurdere, om ledsagelsen ligger ud over den ledsagelse som ægtefælle, familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af venskabsforholdet. Denne vurdering indgår ikke i forbindelse med fx hjælpeordningen.</p> <p>Omvendt anerkender DSI, at der i nogle tilfælde kan være problemer med uensigtsmæssige afhængighedsforhold af fx familiemedlemmer. DSI mener, at kommunen evt. kunne vurdere afhængighedsforholdet og ikke på forhånd udelukke godkendelse af ægtefælle, familiemedlemmer eller venner.</p>	<p>gogiske bistand.</p> <p>6.1. Det fremgår af lovforslaget, at det er kommunen, der afgør, om den vil tilbyde ordningen, hvor ledsagelse gives som en kontantydelse.</p> <p>Dette skal ses på baggrund af, at kommunen skal have mulighed for ud fra en samlet vurdering af kommunens tilbud til den omhandlede personkreds at træffe beslutning om, hvorvidt der er behov for at tilbyde en sådan ordning. I vurderingen kan indgå hensyn til administration af ordningen.</p> <p>Desuden vurderes det, at de fleste borgere vil være tilfredse med selv at kunne vælge sin ledsager, ligesom de fleste formentlig gerne vil undgå administrationen af arbejdsgiveransvaret.</p> <p>Lovforslaget er nu præciseret, så det fremgår, at det er frivilligt for den berettigede at benytte tilbuddet om kontantydelsen.</p> <p>6.2. Ledsageordningen har hidtil omfattet ledsagelse, der ligger ud over den ledsagelse, der kan forventes ydet af ægtefælle, samlever, familie eller venner. Dette ændres der ikke på med lovforslaget.</p> <p>Formålet med ledsageordningen er netop, at borgeren skal kunne frigøre sig fra altid at skulle bede familie eller venner om hjælp. Det har dermed været en vigtig del af ledsageordningen at sikre en uafhængighed i forhold til ægtefælle, samlever, familie og venner, for at borgeren kan få et så selvstændigt liv som muligt.</p> <p>Derudover skal det pointeres, at det ikke har været formålet med forslaget at aflønne ægtefælle eller samlever, familie eller venner for den hjælp og omsorg, de yder som</p>
----	--	--

	<p>6.3. DSI henviser til, at de ikke kan se, at den kontante ydelse kan medføre, at der kan spares op længere tid.</p> <p>6.4. DSI henviser endelig til, at både den nedre og øvre aldersgrænse bør justeres.</p>	<p>en naturlig del af familie- eller venskabsforholdet.</p> <p>Lovforslaget er nu præciseret, så det fremgår, at der normalt ikke kan ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse. Der vil således normalt ikke kunne ske ansættelse af en ægtefælle eller andre med en meget tæt tilknytning til borgeren.</p> <p>Dette er desuden præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, ligesom det vil indgå i en bekendtgørelse til loven.</p> <p>6.3. Der kan kun spares op i 6 måneder, jf. servicelovens § 78, stk. 6. Bemærkningerne er ændret i overensstemmelse hermed.</p> <p>6.4. En generel ophævelse af aldersgrænsen vil medføre store merudgifter for det offentlige.</p> <p>Ledsageordningen er desuden i sit udgangspunkt ikke tænkt som en generel foranstaltning for ældre, men derimod som en handicapkompenserende ordning for at give gruppen af handicappede under 67 år – der lever isoleret og ikke kan komme ud på anden måde – muligheden for et mere aktivt liv. Det tilstræbes på den måde at give gruppen af handicappede de samme muligheder og forhold som ikke handicappede personer i den erhvervsaktive alder, så de kan leve et så normalt liv som muligt.</p> <p>Mht. den nedre aldersgrænse henvises der til bemærkningerne til punkt 5.1.</p>
7.	<p>Høringssvar fra Dansk Blindesamfund af 6. oktober 2004</p> <p>7.1. Dansk Blindesamfund henviser til, at de mener aldersgrænsen på 67 år er særligt uhensigtsmæssigt for blinde. Det skyldes, at en stor del af deres medlem-</p>	<p>7.1. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at ophæve aldersgrænsen for en bestemt gruppe, fx de blinde. Dette vil skabe en uhensigtsmæssig ulighed.</p>

	<p>mer først er blevet blinde efter, at de fyldte 67 år og derfor ikke kan visiteres til ledsagelse.</p>	<p>Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til punkt 6.4.</p>
8.	<p>Høringssvar fra Det Centrale Handicapråd af 7. oktober 2004</p> <p>8.1. Det Centrale Handicapråd er positive overfor lovforslaget. Rådet mener dog ikke, at det er hensigtsmæssigt, at det overlades til den enkelte kommunalbestyrelse at afgøre, om det skal være muligt at få ydelsen kontant. Det vil give en uensartet retstilstand.</p> <p>8.2. Rådet mener, at det for at sikre en velfungerende ordning er vigtigt, at kommunen udøver tilsyn samt står for instruktion af ledsagerne også i de tilfælde, hvor borgeren får ydelsen kontant og selv ansætter ledsagere.</p>	<p>8.1. Der henvises til bemærkningerne til punkt 6.1.</p> <p>8.2. Kommunen/amtskommunen bør som et led i det almindelige tilsyn, de er forpligtet til efter retssikkerhedsloven, følge op på om de enkelte ledsageordning fungerer tilfredsstillende. Det gælder også, når modtageren får ydelsen kontant, og selv skal ansætte ledsagere.</p>
9.	<p>Høringssvar fra Center for Ligebehandling af Handicappede af 11. oktober 2004</p> <p>9.1. Center for Ligebehandling af handicappede henviser til Det Centrale Handicapråds høringssvar.</p>	<p>9.1. Der henvises til bemærkningerne ad punkt 8 ovenfor.</p>
10.	<p>Høringssvar fra Center for Små handicapgrupper af 11. oktober 2004</p> <p>10.1. Center for Små Handicapgrupper er positive overfor lovforslaget.</p>	<p>10.1. Ingen bemærkninger</p>
11.	<p>Høringssvar fra Ældresagen af 11. oktober 2004</p> <p>11.1. Ældresagen (ÆS) støtter forslaget, men mener dog, at kommunens mulighed for at begrænse godkendelsen af en ledsager med henvisning til, at der er tale om familierelation eller venskabsforhold er for vidtgående.</p> <p>11.2. ÆS mener også, at det ikke skal være op til den enkelte kommune, om</p>	<p>11.1. Der henvises til bemærkningerne til punkt 6.2.</p> <p>11.2. Der henvises til bemærkningerne til punkt 6.1.</p>

	<p>ydelsen skal kunne gives kontant.</p> <p>11.3. ÆS mener endelige, at aldersgrænsen på 67 år, bør ophæves.</p>	<p>11.3. Der henvises til bemærkningerne til punkt 6.4.</p>
12.	<p>Høringssvar fra Ældremobiliseringen af 8. oktober 2004</p> <p>12.1. Ældremobiliseringen er positive men mener, at kommunen som hovedregel skal tilbyde instruktion til ledsagere, som borgeren selv ansætter men erkender, at der vil være tilfælde, hvor dette vil være overflødigt.</p>	<p>12.1. Det fremgår af lovforslaget, at kommunen skal foretage en instruktion for så vidt angår de ledsagere, som brugeren udpeger, og som ansættes af kommunen.</p> <p>Mht. ledsagelse som kontantydelse fremgår det af lovforslaget, at kommunen kan tilbyde at foretage en instruktion af ledsagerne på lige fod med andre ledsagere med en orientering om løfteteknik, etiske spørgsmål, etc.</p> <p>Kommunen må i øvrigt konkret vurdere, om der er behov for at tilbyde en sådan instruktion.</p> <p>Kommunen/amtskommunen bør desuden i forbindelse med det almindelige tilsyn efter retssikkerhedsloven følge op på, om ledsageren/ledsagerne udfører arbejdet tilfredsstillende, herunder om der kan være et behov for instruktion.</p>
13.	<p>Høringssvar fra Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) af 11. oktober 2004</p> <p>13.1. DUKH mener, at det i forbindelse med lovændringen bør præciseres, hvordan det frie valg af ledsager skal administreres i forhold til valg af en ægtefælle, et familiemedlem eller ven.</p>	<p>13.1. Lovteksten er nu præciseret, så det fremgår, at der normalt ikke kan ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse. Der vil således normalt ikke kunne ske ansættelse af en ægtefælle eller andre med en meget tæt tilknytning til borgeren.</p> <p>Dette er desuden præciseret i bemærkningerne til loven, ligesom det vil indgå i en bekendtgørelse til loven.</p>
14.	<p>Høringssvar fra Styrelsen for Social Service af 11. oktober 2004.</p> <p>14.1. Styrelsen for Social Service finder</p>	<p>14.1. Der henvises til bemærkningerne til punkt 6.1.</p>

	<p>det generelt meget positivt, at der indføres frit valg af ledsager. Styrelsen spørger dog, om der reelt er frit valg for brugeren mht. at modtage ledsagelse som en kontantydelse, da det er kommunen, der afgør, om ordningen skal tilbydes. Styrelsen har i øvrigt få bemærkninger af teknisk og administrativ karakter.</p>	
--	---	--

Notat

6. oktober 2004
LEE

Lovhøring vedr. ændring af ledsagerordning: frit valg af ledsager

Kontoret for Handicappede og Psykisk Syge har modtaget nævnte ændring til høring.

Ændringen betyder, at borgerne får udvidet deres muligheder for ledsagelse, dels ved at de selv kan vælge ledsageren, som så skal ansættes af kommunen og dels ved at de kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til selv at aflønne ledsageren. Sidstnævnte er valgfri for kommunen om man ønsker at indføre en sådan adgang.

Vi har samtidig modtaget KL's indstilling vedr. ændringen. Det fremgår her af, at

- KL ikke principielt er afvisende over for friere valg af leverandør, men at der med friere valg på dette område vil være en række store administrative og økonomiske konsekvenser som forinden skal finde en tilfredsstillende løsning
- indførelsen af friere valg af ledsager vil medføre et udgiftspres, som skal kompenseres, da det må forventes, at nuværende gratis familie- og venneledsagelse fremover forventes bevilliget og honoreret, da der ikke i lovforslaget er den fornødne hjemmel til at afvise dette
- at der med denne udvidelse også er ekstra afledte udgifter til administration, instruktion af ledsagere, medtage hjælpen til udlandet m.v.
- at muligheden for udbetaling af tilskud til brugeren til selv at ansætte ledsager er en parallel til bl.a. den nuværende §77-hjælperordning – en konstruktion, der er forbundet store løn- og ansættelsesmæssige problemer med. har i forhold til ændring af ledsagerordningen.

Vi er enige i KL's indstilling. Vi ser der til også en etisk problemstilling omkring ansættelse af venner og pårørende til ledsagelse; hvor går grænsen mellem privat samvær og samvær/ledsagelse, som det offentlige betaler for og hvor der er penge mellem borgeren og den pågældende ven eller pårørende.

Københavns Kommune tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høringssvar vedr. lovforslag om ændring af lov social service og ligningsloven (frit valg af ledsager m.v.)

Socialministeriet har ved brev af 30. september 2004 sendt forslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager mv.) til høring.

Genindførelse af vedligeholdelsestræning til børn og unge

I lovforslaget er også medtaget forslag om genopretning af tidligere kommunal hjemmel (i servicelovens § 30) til vedligeholdelsestræning til børn og unge under 18 år, som utilsigtet gled ud ved en lovændring 1. juli 2002.

KL tager til efterretning, at denne hjemmel ønskes genindført, og ønsker blot at sikre, at der med genindførelsen af hjemlen alene er tale om en genopretning af den tidligere retstilstand.

Frit valg af ledsager

Lovforslaget vedr. frit valg af ledsager tænkes at omfatte, at en person som har ret til 15 timers ledsagelse om måneden også skal have ret til at udpege en person til at udføre opgaven, og at kommunen skal ansætte denne person. Derudover en mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at den person, der er berettiget til ledsagelse, kan vælge at få udbetalt et konstant tilskud til selv at ansætte og lønne en ledsager.

KL er principielt ikke afvisende over for friere valg, men at der med friere valg i denne foreslåede form vil være en del administrative og økonomiske forhold, som forinden skal finde en tilfredsstillende løsning. Forslaget vil bl.a. indebære en betydelig meradministration af ordningen, muligheder for en del problemer med at kunne efterleve myndigheds- og arbejdsgiveransvaret og ikke mindst en større udvidelse af brugerkredsen. Lovforslaget må indebære en betydelig økonomisk kompensation til kommunerne, og KL kan ikke tilslutte sig beskrivelsen af, at bestemmelsen ikke skønnes at medføre merudgifter.

Den 11. oktober 2004

Jnr 08.04.02 001
Sagsid 000147342

Ref KHK
khk@kl.dk
Dir 3370 3288

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3058

www.kl.dk

1/3

Udvidelse af målgruppen for ledsagelse

Der vil i praksis blive tale om en betydelig udvidelse af bruger kredsen til trods for, at der i bemærkningerne til lovforslaget skrives, at det "omfatter ledsagelse, der ligger ud over den ledsagelse som en ægtefælle e.l., andet familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af ægteskabet eller familierelationen eller venskabsforholdet". Der ses dog ikke at være beskrevet nærmere retningslinier, som kan bruges i en konkret kommunal afgørelse til bestemmelse af den ledsagelse, som et familiemedlem eller en ven normalt vil yde.

Lovforslaget vil derfor stimulere til en del nye ansøgere (og i øvrigt medføre en professionalisering af frivilligt arbejde). Et hverdageksempel vil være, at hvor en handicappet i dag er i biografen med sin ægtefælle (som ægteskabeligt samvær), så vil lovforslaget sandsynligvis medføre, at den handicappede er i biografen med sin ægtefælle, der er på arbejde (og i øvrigt får sin biograf tur betalt).

Vanskeligt at efterleve myndigheds- og arbejdsgiveransvaret

En kommunal ansættelse af personer, der udpeges efter Servicelovens §31 og §78 vil være et atypisk ansættelsesforhold, som ikke er sammenligneligt med et traditionelt ansættelsesforhold, herunder at arbejdsgiveransvaret – som det ellers traditionelt forstås – ikke vil give mening i disse konkrete tilfælde.

Ledelsesretten indeholder normalt retten til at ansætte og afskedige personale. Kommunen udvælger som ansættelsesmyndighed ikke den person, der skal ansættes, men har alene en slags "vetoret" i henhold til Servicelovens §31 og §78.

Den instruktionsbeføjelse, som hører til et traditionelt ansættelsesforhold, synes at være illusorisk. Kommunen vil kun i meget ringe grad have en realistisk mulighed for at føre tilsyn/kontrol med arbejdets udførelse, og dermed leve op til de krav der er i forbindelse med et traditionelt arbejdsgiveransvar. I lovgivningen forudsættes det generelt, at kommunen giver rådgivning og vejledning, men kommunen har ikke i henhold til loven nogen former for sanktionsmuligheder, såfremt den givne rådgivning og vejledning ikke følges helt eller delvist. Det vil således ikke give mening, såfremt kommunen som følge af ansættelsesforholdet har ansvaret for fx overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen, arbejdsskadeansvaret og ansvaret for den pågældende ansattes evt. skadegørende handlinger i medfør af Danske Lov 3-19-2 mv.

Tilrettelæggelse af arbejdet, herunder arbejdstiden er også en almindelig del af ledelsesretten. Det kommunale arbejdsmarked er som altovervejende hovedregel dækket af overenskomster. Dette gælder også handicapledsagere efter Servicelovens §78. Overenskomsterne indeholder regler om yderligere

betaling for arbejde på ubekvemme tidspunkter. Hvis tidspunkterne for arbejdets udførelse aftales mellem borgeren og den udpegede hjælper, vil det indebære, at kommunen er uden indflydelse på udgiften, hvis overenskomsterne skal følges.

Retten til afskedigelse er en helt grundlæggende ret for arbejdsgiveren, men når borgeren selv kan udpege, kan borgeren så også selv afskedige? Overenskomsten indeholder regler om opsigelsesvarsler.

Handicapledsagere, der er fastansat og som har en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 8 timer følger Funktionærlovens opsigelsesvarsler.

Hvis kommunen er ansættelsesmyndighed og en handicapledsager udpeges af flere brugere, kan den samlede ansættelse have et omfang, så Funktionærlovens opsigelsesvarsler skal følges. Såfremt en af de handicappede ikke fortsat ønsker at anvende ledsageren, må kommunen i henhold til de almindelige ansættelsesretlige regler foretage en opsigelse med det varsel den pågældende har krav på i henhold til Funktionærloven. Kommunen hænger således på et opsigelsesvarsel, der kan være ganske betydende.

Udbetaling af kontant tilskud

I lovforslaget gives mulighed for, at kommunen kan beslutte, at den handicappede kan vælge at få udbetalt et tilskud til selv at ansætte og lønne en ledsager.

KL oplever allerede i dag en del problemer med den tilsvarende handicap-hjælperordning efter Servicelovens § 77 og § 76, hvor den handicappede også får udbetalt et tilskud til selv at ansætte og lønne en hjælper. Med tredelingen: myndighed (kommune), arbejdsgiver (handicappede) og lønmodtager (hjelper), er mange problemer vedrørende arbejdsgiverforpligtigelser samt løn- og ansættelsesforhold.

Hvis den handicappede er arbejdsgiver, er der tale om en privatretlig ansættelse, hvor ledsageren følger dansk lovgivning, men ellers ikke andre ansættelsesretlige regler, da der ikke er indgået en overenskomst. De kommunale overenskomster vil ikke være gældende. Dvs. at der fx ikke er regler om arbejdstidsbetemte ydelser og opsigelse. Endvidere vil en række af arbejdsmiljølovens regler formentlig ikke være gældende, da der muligvis vil være tale om ansættelse i arbejdsgivers egen husholdning.

En udvidelse af denne ordning bør afvente, at der findes en generel god løsning på denne type af ordninger. KL ser gerne, at socialministeriet tager initiativ til en afklaring af dette.

Med venlig hilsen

Kurt Hjortso

Foreningen af
Socialchefer i
Danmark

Sekretariat:
Rødovre Kommune
Gunnækær 64
2610 Rødovre

Tlf. 36 37 73 43
Fax 36 37 77 50
e-mail: rikke.aller@rk.dk
janne.egeland.andersen@rk.dk
www.socialchefer.dk

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Rødovre, 18. oktober 2004

Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager m.v)

Foreningen af socialcheferne i Danmark kan principielt ikke være uenig i, at borgeren skal have så stor valgfrihed som mulig.

Foreningen kan dog være bekymret for, at kommunerne får en større rolle (øget udgifter DUT) i at hjælpe med at administrere ordningen, især hvis kommunen vælger at udbetale pengene til den handicappede.

Det er godt nok i forslaget frivilligt, men der kan hurtigt komme et pres på kommunen om dette fra de stærke handicaporganisationer.

Foreningen kan se en mulig gråzone mellem leverede ydelse efter L 130 om frit valg og så muligheden for, at borgeren kan vælge den samme leverandør til at stå for ledsageordningen.

Der præciseres at der netop ikke skal være sammenhæng, men den kan vel godt opstå.

Med venlig hilsen

Ole Pass

Landsformand

MHP

24.
we

FORBUNDET AF
OFFENTLIGT ANSATTE

OFFENTLIGT ANSATTES
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Socialministeriet
Departementet
Att.: Michael Harbo Paulsen
Holmens Kanal 22
1060 København K

15. oktober 2004
J.nr.: 04/001/01855-10.61.01
KAS/lgan
Deres ref.: MPH/j.nr.649-
1483

Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.).

Forbundet af Offentligt Ansatte takker for muligheden for at afgive hørings svar til lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.).

I Forbundet af Offentligt Ansatte finder vi det positivt med tilføjelsen af stk. 2 til § 31. til loven om social service og ligningsloven, hvor den som er berettiget til ledsagelse også har ret til at udpege en person til at udføre opgaven, som kommunen så efterfølgende skal ansætte og godkende. Vi finder, at tilføjelsen både giver borgeren med behov for hjælp til ledsagelse den tilsigtede indflydelse på valg af ledsager og tryghed ved, at den kommunale myndighed skal godkende den ønskede ledsager; samt at den ansatte ledsagers ansættelsesforhold bliver varetaget tilfredsstillende, fordi den ansættende er den kommunale myndighed.

Tilføjelsen til § 78 stk. 4. til loven om social service og ligningsloven er Forbundet af Offentligt Ansatte meget betænkelig ved. Vi er betænkelige ved, at kommunens myndighedsansvar overgår til den borger med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som har behov for ledsagelse. Borgeren bliver således ikke sikret ved, at en kommunal myndighed godkender en ledsager før ansættelsen. Forbundet af Offentligt Ansatte finder desuden ikke, at man kan stille krav til en borger om at kende til alle de overenskomstforhold, som skal være på plads i et ansættelsesforhold. Ved at overlade myndighedsansvaret for ansættelse af ledsagere til borgeren finder Forbundet af Offentligt Ansatte derfor også, at der er betydelig risiko for, at der bliver manglende gennemskuelighed, tryghed og sikkerhed i ansættelsesforholdet for den ansatte ledsager.

Med venlig hilsen

Karen Stæhr
Sektorformand

Socialministeriet

18 OKT. 2004

5.kt. J.nr. 649-1483

FOA
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 46 97 26 26
Telefax 46 97 23 00

E-post adresse, Forbund: foa@foa.dk
E-post adresse, A-kassen: oaa@foa.dk

Giro 8 01 47 95
Medlem af LO

Fra: Elsebeth Jensen
Sendt: 12. oktober 2004 10:30
Til: Michael Harbo Paulsen
Emne: VS: Svar: Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af le

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Henrik Egelund Nielsen [mailto:HEN@socialrdg.dk]
Sendt: 11. oktober 2004 19:14
Til: Elsebeth Jensen
Emne: Svar: Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af le

Vedr. høring om lovforslag om frit valg af ledsager:

Dansk Socioalrådgiverforening har ikke nogen kommentarer til udkastet til lovforslag om frit valg af ledsager mv.

M.v.h.
Henrik Egelund Nielsen
Socialpolitisk koordinator
Dansk Socialrådgiverforening

>>> "Elsebeth Jensen" <Elsebeth.Jensen@socialministeriet.dk> 09/30 3:22

>>> >>>

HØRING

Departementet, Holmens Kanal 22, 1060 København K

Tlf. 3392 9300, Fax. 3393 2518, E-mail sm@sm.dk

EJE/ J.nr. 649-1483

30. september 2004

Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.).

**Socialpædagogernes
Landsforbund**

Brolæggerstræde 12
1211 København K
Telefon 33 96 28 00
Fax 33 96 29 96
E-mail: sl@sl.dk
Girokonto 402-3951

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att.: Michael Harbo Paulsen

Den 12. oktober 2004

Socialfaglig afdeling
DIS/gh

Sag: 2003-SLCSFA-00069
Dokument: 63808

Side 1 af 1

**Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social
service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.)**

Socialpædagogernes Landsforbund har modtaget ovenstående lov-
forslag til høring.

Forbundet har ingen kommentarer til lovforslaget og tager lovforsla-
get til efterretning.

Venlig hilsen

Mogens Seider
forbunds næstformand

Socialministeriet
Att. Michael Harbo Paulsen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Børnerådet

Vesterbrogade 35A
1620 København V
Tlf.: 3378 3300
Fax: 3378 3301
E-mail: brd@brd.dk
www.boerneraadet.dk

Høring vedr. frit valg af ledsager m.v.

Børnerådet har følgende kommentarer til lovforslag om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.):

11. oktober 2004
Journalnr.: 3.5-2001-0176
bi

Ad. pkt. 1:

Børnerådet er meget tilfreds med genoprettelsen af den tidligere retstilstand på området for vedligeholdelsestræning for børn og unge under 18 år.

Ad. pkt. 2:

Børnerådet støtter forslaget, som giver unge mellem 16 og 18 år mulighed for selv at vælge sin ledsager uden at pålægge den unge et arbejdsgiver ansvar.

Børnerådet vil benytte lejligheden til at minde om på to yderligere forhold, som relaterer sig til ledsagerordningen, som rådet nævnte i sit høringssvar til Socialministeriet af 24. november 2003:

Børnerådet finder, at børn under 16 år bør have ret til ledsagelse på samme vilkår som de større børn, idet behovet for at komme ud og opleve verden ikke er mindre selvom børnene er yngre. Især pubertetsbørn har ledsagerbehov, som mor eller far ikke er de bedste til at imødekomme.

Endvidere finder Børnerådet det beklageligt, at ikke også unge handicappede, der er anbragt udenfor hjemmet på døgninstitution, i familiepleje, eller opholdssted, er omfattet af ledsagerordningen. For en uddybning henvises til det nævnte høringssvar.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann
Formand

Bente Ingvarsen
sekretariatschef

Socialministeriet
Att. Michael Harbo Poulsen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 11. oktober 2004
J.nr. 4043.119 [10.15.01] /LFN

Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsagelse)

DSI finder det positivt, at der med det fremsatte lovforslag bliver mulighed for frit valg af ledsager i forbindelse med ledsageordningen. Den nuværende ordning, hvor ledsagelse alene ydes som en naturalydelse fra et ledsagekorps, som kommunen stiller til rådighed, betyder manglende fleksibilitet i løsningsmulighederne. For eksempel ydes ledsagelse nogle steder kun på bestemte tidspunkter. Derudover kan det medføre, at en person, der har andre hjælpebehov end ledsagelse, er nødsaget til at have forskellige personer til at yde hjælpen. Det frie valg kan give mulighed for at samle flere opgaver hos færre personer.

Men uanset muligheden for det frie valg, er det vigtigt – som lovforslaget indebærer - at opretholde den kommunale forpligtelse til at yde ledsagelse som en naturalydelse, hvis brugeren ønsker denne løsning.

Kontant tilskud

Lovforslaget indebærer også, at personer over 18 år, der er berettiget til en ledsageordning, kan vælge at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud og selv ansætte sin ledsager. Det er dog op til kommunalbestyrelsen at beslutte, om kommunen generelt ønsker at give de berettigede denne mulighed.

Der er to problemstillinger i den sammenhæng. Den ene er, at borgeren ikke har ret til et kontant tilskud, såfremt den enkelte foretrækker denne løsning, og er i stand til at påtage sig et arbejdsgiveransvar. Hvis den enkelte kommune ikke generelt ønsker at give de berettigede denne mulighed, kan det ikke lade sig gøre.

Den anden problemstilling er, at det ikke tydeligt af lovteksten § 78 stk. 4 fremgår, at kommunalbestyrelsens beslutning om at tilbyde et kontant tilskud skal ske efter aftale med borgeren. Det fremgår klart af lovbemærkningerne, at det er frivilligt for brugeren, om han vil

Socialministeriet

modtage ledsagelse som kontantydelse. Men DSI stiller spørgsmålstegn ved, om selve lovteksten er tilstrækkelig klar på dette område.

Da man ikke ændrer selve reglerne, har DSI svært ved at se, hvordan ordningen vil indebære, at brugeren kan spare op i længere tid end ved gældende ordning og bruge ledsagelsen på større sammenhængende ture.

Godkendelse af ledsager

DSI mener lovbemærkningernes formuleringer om, hvem der kan godkendes som ledsager, principielt set er problematiske. Det fremgår, at kommunen skal vurdere om ledsagelsen ligger ud over den ledsagelse som ægtefælle e.l., andet familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af ægteskabet eller familierelationen eller venskabsforholdet.

Når en person er skønnet berettiget til ledsagelse, er det fordi personen ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Når man indfører frit valg til selv at vælge ledsager, bør det principielt set ikke være kommunens opgave at vurdere, om den valgte person burde have varetaget ledsageopgaven som en ven. Hvad så, hvis den valgte ledsager eksempelvis på et tidspunkt bliver en ven?

En vurdering, der ikke normalt indgår i forbindelse med det frie valg, hverken i forbindelse med personlig og praktisk hjælp efter servicelovens §§ 71-76 eller hjælpeordning efter servicelovens § 77.

Omvendt anerkender DSI, at der i nogle tilfælde kan være problemer med u hensigtsmæssige afhængighedsforhold af fx familiemedlemmer. Formålet med ledsageordningen er netop at skabe uafhængighed. Dilemmaet er derfor på den ene side principielt set at respektere det frie valg og på den anden side sikre, at der ikke skabes u hensigtsmæssige afhængighedsforhold. En vurdering af graden af afhængighed kunne være en del af kommunens vurdering forud for godkendelse, hvilket ikke på forhånd udelukker godkendelse af ægtefæller, familiemedlemmer eller venner som ledsagere.

Afslutningsvis skal DSI ikke undlade at gøre opmærksom på, at såvel den nederste som den øverste aldersgrænse for bevilling af ledsagelse bør justeres.

Der vedlægges høringsvar fra følgende af DSI's medlemsorganisationer: Dansk Blindsamfund.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

DSI
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre

Dansk Blindesamfund
Landsforening af blinde
og svagsynede i Danmark

Att.: Linda Frost Nielsen

København, 06.10.04

Dansk Blindesamfunds hørings svar vedr. forslag til ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager mv.)

Dansk Blindesamfund har modtaget DSI's hørings svar, som vi kan tilslutte os.

Vi har dog yderligere et par kommentarer, der vedrører personkredsens alderssammensætning.

1. Dansk Blindesamfund har ved utallige lejligheder, siden servicelovens ikrafttræden i 1998, påpeget den urimelige aldersdiskriminering, der ligger i, at personer over 67 år ikke kan benytte sig af ordningen - med mindre de har fået bevilget ledsagelse inden det fyldte 67. år.

Personer, der bliver ramt af et synshandicap får samtidig et alvorligt færdenhandicap – og det uanset om de er fyldt 34 eller 74 år. For hovedparten af Dansk Blindesamfunds medlemmer er synshandicappet indtruffet efter det fyldte 67. år

Vi oplever desværre, at ovennævnte færdenhandicap medfører, at mange synshandicappede isolerer sig i hjemmet med ensomhed og tab af livskvalitet til følge. Det er Dansk Blindesamfunds oplevelse, at ledsagerordningen er et glimrende redskab, der kan medvirke til at dæmme op herfor, idet ordningen giver personer med varigt nedsat funktionsevne mulighed for at færdes på en sikker og samtidig relativt fri og uafhængig måde. Vi – og vore medlemmer ikke mindst - finder det derfor fuldstændigt uforståeligt, at personer der bliver ramt af et alvorligt synshandicap efter det fyldte 67. år ikke har mulighed for at gøre brug af ordningen.

2. Folketinget vedtog i marts måned d.å. at udvide personkredsen til også at omfatte unge i alderen 16 til 18 år (jf. lov nr. 222 af 31. marts 2004). Dette var bestemt et skridt i den rigtige retning. Vi mener dog, at tiden er moden til, at kredsen udvides til også at omfatte unge i alderen fra 12 til 16 år. Vi finder det overordentligt vigtigt,

Thoravej 35 – 2400 København NV. – Telefon 38 14 88 44 – Skrivetelefon 38 19 36 08
Fax 38 14 88 00 – SE 18 20 39 28 – Giro 300-2217
E-mail info@dkblind.dk – Internet www.dkblind.dk
Protector: Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Alexandra

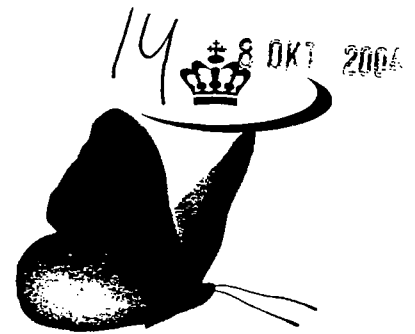
at synshandicappede børn og unge allerede fra en tidlig alder har muligheden for kunne færdes så selvstændigt som overhovedet muligt, uden at forældre eller søskende nødvendigvis bør inddrages.

Med venlige hilsner

Jens Bromann
Landsformand

Mariann Lillemose
Social- og arbejdsmarkedskonsulent

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

**Att.: Socialminister og minister
for ligestilling Eva Kjer Hansen**

☐ Modtaget fra ministeren		
Givet til:	Behndl.	Orient.
☐ Dep.ch./Afd.ch.		
☐ Samtlige kontorer		
☒ 5. kontor	X	
☐		
Den 8 / 10 2004 Min.sekr.		

Dansk Blindesamfund
Landsforening af blinde
og svagsynede i Danmark

København, d. 6.10.04

Dansk Blindesamfunds hørings svar vedr. forslag til ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager mv.)

Kære Eva Kjer Hansen

Dansk Blindesamfund har gennem DSI modtaget materiale vedrørende ovennævnte ændringsforslag.

Med udgangspunkt i de udmærkede drøftelser, vi havde den 9. september d.å., har vi fundet det nødvendigt at fremsende et selvstændigt hørings svar til ministeriet. Det skyldes, at ledsagelse til personer over 67 år er en helt specifik problemstilling for gruppen af blinde og svagsynede. Aldersfordelingen blandt Dansk Blindesamfunds medlemmer er skæv (70 % er 70 år eller derover) og adskiller sig derved markant fra aldersfordelingen blandt de øvrige handicaporganisationers medlemmer. Vi har derfor ikke haft held med at få DSI til at gå helhjertet ind i løsningen af denne – for os – centrale problemstilling.

Dansk Blindesamfund har ved utallige lejligheder påpeget den urimelige aldersdiskriminering, der ligger i, at personer over 67 år ikke kan benytte sig af ordningen - med mindre de har fået bevilget ledsagelse inden det fyldte 67. år.

Personer, der bliver ramt af et synshandicap får samtidig et alvorligt færdenhandicap – og det uanset om de er fyldt 34 eller 74 år. Vi oplever desværre, at dette færdenhandicap medfører, at mange synshandicappede isolerer sig i hjemmet med ensomhed og tab af livskvalitet til følge. Det er Dansk Blindesamfunds oplevelse, at ledsagerordningen er et glimrende redskab, der kan medvirke til at dæmme op herfor, idet ordningen giver personer med varigt nedsat funktionsevne mulighed for at færdes på en sikker og samtidig relativt fri og uafhængig måde. Vi – og vore medlemmer ikke mindst - finder det derfor fuldstændigt uforståeligt, at personer der bliver ramt af et alvorligt synshandicap efter det fyldte 67. år ikke har mulighed for at gøre brug af ordningen.

Vi mener ikke, at de økonomiske konsekvenser vil være særligt voldsomme, idet det som førnævnt er en hel specifik problemstilling for gruppen af blinde og svagsynede. I "Blindesagen" nr. 5 oktober/november 2004 anslår overlæge Flemming Klie fra Statens Øjenklinik, at omkring

Thoravej 35 – 2400 København NV. – Telefon 38 14 88 44 – Skrivetelefon 38 19 36 08
Fax 38 14 88 00 – SE 18 20 39 28 – Giro 300-2217
E-mail info@dkblind.dk – Internet www.dkblind.dk
Protector: Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Alexandra

Socialministeriet

11 OKT. 2004

2000 danskere over 67 år hvert år bliver ramt af blindhed eller svagsynethed. Der er tale om en klart afgrænset gruppe, idet tabet af funktionsevnen pga. synshandicappet let lader sig måle af en øjenlæge.

Det er Dansk Blindesamfunds opfattelse, at beslutningstagerne har et forklaringsproblem i forhold til denne gruppe af synshandicappede, der tilsyneladende har mistet synet "for sent".

Dansk Blindesamfund ser derfor frem til en ændring af lovgivningen på dette punkt og håber, at du som minister har modet og viljen til at gå i brechen herfor.

Dansk Blindesamfund finder det meget positivt, at der i ændringsforslaget lægges op til at brugerne selv kan vælge ledsager. Vi forstår imidlertid ikke helt, at man ikke også lader det være op til den enkelte bruger at vælge, om man selv vil administrere sin egen ledsagerordning, eller om man vil lade kommunen administrere bevillingen. Denne valgmulighed vil efter Dansk Blindesamfunds opfattelse give den mest fleksible ordning for brugerne.

Med venlige hilsner

Jens Bromann
Landsformand
Dansk Blindesamfund

16/

1HP

W

Handicap- og boligenheden
Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

København den 07-10-2004
J.nr.: 53-045
Camilla Jydebjerg

Det Centrale Handicapråd har med tak modtaget lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager) til høring.

Rådet finder det godt, at det bliver muligt for den enkelte borger at få større frihed til og ansvar for at tilrettelægge ordningen. Rådet vil dog i den forbindelse minde om, at ikke alle ønsker eller er i stand til at påtage sig det ansvar. Rådet finder det derfor godt, at det er frivilligt for borgeren, om denne ønsker at deltage i den nye ordning.

Rådet finder det ligeledes godt, at der åbnes op for muligheden for at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud. Rådet finder det dog ikke hensigtsmæssigt, at det overlades til den enkelte kommunalbestyrelse at bestemme, om der skal være mulighed herfor. Rådet frygter, at dette vil føre til en meget uensartet retstilstand.

Rådet mener endvidere ikke, at det bør være muligt for kommunen at fravælge at give instruktion til ledsagere, fordi brugeren har valgt den ordning, hvor han eller hun selv har arbejdsgiveransvaret. Det bør sikres, at alle ledsagere har modtaget den nødvendige instruktion, uanset hvilken ordning de er ansat efter. Det vil ikke være muligt for den enkelte bruger at tilbyde den form for instruktion, ligesom det ikke vil være rimeligt at pålægge denne ansvar herfor.

Rådet finder, at det er væsentligt, at det sikres, at det kommunale tilsyn med ordningerne fungerer og er godt, særligt er det vigtigt, at kommunens tilsyn med den ordning, hvor brugeren har arbejdsgiveransvaret er særdeles velfungerende, således at også disse brugere og deres ledsagere kan nyde godt af den kompetence kommunen har på området.

Rådet er enig i, at kommunen skal bevare ansvaret for, at brugeren får den fornødne ledsagelse.

Socialministeriet

11 OKT. 2004

5.kt. J.nr. 649-148

Handicap- og Boligheden
Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

København den 11-10-2004
J.nr.: 53-017
Camilla Jydebjerg

Center for Ligebehandling af Handicappede har med tak modtaget lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager).

Center for Ligebehandling af Handicappede kan henholde sig til Det Centrale Handicapråds bemærkninger.

Venlig hilsen

Camilla Jydebjerg

CENTER FOR SMÅ HANDICAPGRUPPER

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

att.: Michael Harbo Paulsen

J.nr. 649-1483

Den 11.10.2004

Høringssvar vedrørende lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.)

Center for Små Handicapgrupper (CSH) har med interesse læst ovennævnte lovforslag.

CSH hilser det velkomment, at der nu vil blive større frihed i valg af ledsager, således at borgeren får retskrav til selv at vælge en ledsager.

Endvidere finder CSH det tilfredsstillende, at tidligere gældende retstilstand på området for vedligeholdelsestræning for børn og unge under 18 år genoprettes.

Bredgade 25
Sct. Annæ Passage,
opg. F. 5. sal
1260 København K

Telefon 33 91 40 20
Fax 33 91 40 19

csh@csh.dk
www.csh.dk

Centre for Rare
Diseases and
Disabilities

Med venlig hilsen

Gunver Bording
socialrådgiver
Center for Små Handicapgrupper

Center for Små Handicapgrupper informerer og rådgiver mennesker med handicap, pårørende og fagfolk om sjældne sygdomme og handicap. Centret er en landsdækkende, selvejende institution under Socialministeriet.

Socialministeriet

12 OKT. 2004

5.kt. J.nr. 649-1483

Socialministeriet
Departementet
Att.: Michael Harbo Paulsen
Holmens Kanal 22
1060 København K

København d. 11.10.2004.
OF/

**Ældre Sagens høringssvar vedr. forslag til ændring af lov om social service og ligningsloven
(frit valg af ledsager m.v.)**

Ældre Sagen skal hermed takke for muligheden for at kommentere lovforslaget om ændring af lovgivningen vedr. frit valg af ledsager mv. Pga. den korte tidsfrist forbeholder Ældre Sagen sig dog mulighed for at komme med evt. supplerende kommentarer.

Ældre Sagen støtter forslaget om, at en person som er berettiget til ledsagelse har ret til at udpege en person til at udføre opgaven som et led i at skabe øget frihed, fleksibilitet, bedre matchningsmuligheder mellem ledsager og ledsagede og reducere antallet af skiftende ansigter.

Forudsætningen er naturligvis, at denne mulighed altid kun er et frivilligt tilbud og ingen tvang og at brugeren støttes med tilstrækkeligt råd og vejledning.

Ældre Sagen finder, at der i bemærkningerne er for vidtgående muligheder for, at kommunen kan begrænse godkendelsen af valgte ledsagere med henvisning til, at der kan være tale om familierelationer eller endog blot venskabsforhold. At brugeren har et venskabeligt og tillidsfuldt forhold til en person, bør således ikke kunne bruges som argument for at udelukke denne person fra at fungere som ledsager.

Der bør som udgangspunkt i alle kommuner være mulighed for frivilligt at kunne vælge at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud kun begrænset af de nævnte hensyn til, hvorvidt brugeren skønnes at kunne administrere ordningen forsvarligt. Denne valgmulighed bør ikke være begrænset af kommunegrænser og lokale kommunalbestyrelsers forgodtbefindende og bør selvfølgelig omvendt heller ikke kunne pålægges borgeren som en pligt.

Ældre Sagen vil samtidigt endnu engang opfordre til at ophæve den stærkt aldersdiskriminerende bestemmelse om, at det kun er ældre, der er visiteret til 15 timers ledsagelse inden de fylder 67 år, som bevarer denne ret efter at de fylder 67 år.

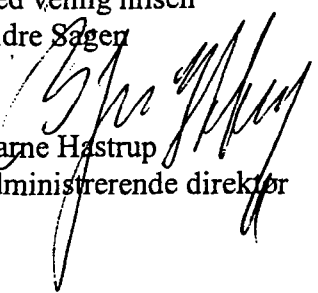
Ældre, der bliver kørestolsbrugere eller får svære bevægelsehandicap, bliver blinde eller stærkt svagsynede i en alder af f.eks. 69, kan se frem til mange år uden nogen ledsagelseshjælp selv om deres behov for ikke at være indespærret i deres eget hjem pga. et handicap er akkurat lige så påtrængende som yngre handicappede og bevægelseshæmmedes. Blot har de den forkerte dato stående på deres fødselsattest. Ofte vil en del af de ældre over 67 endda have et svækket netværk

pga. at ægtefæller, venner osv. er døde og man vil derfor være endnu mere afhængig af ledsagelse for at komme udenfor en dør. Samtidigt er ledsagelse som et led i hjemmehjælpens arbejde de facto gledet ud som følge af den begrænsede tid til den enkelte bruger. Ældre Sagen vil derfor indtrængende anmode om at udvide ordningen til også at omfatte ældre, som får behov for ledsagelse efter det fyldte 67. år.

Ældre Sagen har ingen kommentarer til de øvrige redaktionelle ændringer.

Med venlig hilsen

Ældre Sagen

Bjarne Hastrup
Administrerende direktør

60 65 70 75 80 85 90 95
Mobiliseringen

17.

kk

Ældremobiliseringens sekretariat Suomisvej 3, 1927 Frederiksberg C
Tlf. 35 35 26 99 - Fax: 35 35 26 44
www.aeldremobiliseringen.dk

8. oktober 2004

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

**Vedr. Høring om lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven
(Frit valg af ledsager mv.). J. nr. 649-1483**

Socialministeriet har ved brev af 30. september 2004 fremsendt ovennævnte lovforslag til høring med frist den 11. oktober 2004.

Ældremobiliseringen finder det positivt, at der gives de personer, der er berettiget til ledsagelse, en mulighed for selv at udpege de personer, de ønsker, til at udføre opgaven.

Vedr. instruktionen af ledsagerne, der ansættes direkte af den person, der er berettiget til ledsagelse, lægges der op til, at *kommunen kan tilbyde en instruktion på lige fod med andre ledsagere*. Ældremobiliseringen finder, at kommunen som hovedregel skal tilbyde den instruktion, men erkender, at der vil være tilfælde, hvor en instruktion vil være overflødig.

Herudover har Ældremobiliseringen ingen bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Med venlig hilsen

Knud Kingo Christensen
Formand

Socialministeriet

11 OKT. 2004

5.kt. J.nr. 649-1483

CVR 26 13 90 31 Bank 53 01-09 12 356 Giro 16 89 14 36

Ældremobiliseringen består af: Sammenslutningen af Pensionistforeninger i Danmark - Den fynsk/jyske Sammenslutning af Pensionistforeninger - Omsorgsorganisationernes Samråd - LO Faglige Seniorer og Pensionisternes Samvirke

13./

Selda Akyürek

Fra: Socialministeriet

Sendt: 5. oktober 2004 12:14

Til: Kt. for Handicappede & Boliger, Socialministeriet

Emne: VS: Svar på høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsagwer m.v.)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Else-Marie Henriksen [mailto:EMH@bm.dk]

Sendt: 5. oktober 2004 10:40

Til: Socialministeriet

Emne: Svar på høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsagwer m.v.)

Til Handicap- og boligenheden

Beskæftigelsesministeriet har ingen bemærkninger til ovennævnet forslag. Der henvises til høring af 30. september under j.nr. 649-1483

venlig hilsen

Else-Marie Henriksen
Chefkonsulent
Politisk Sekretariat
e.mail emh@bm.dk
telefon 33 92 77 62

Socialministeriet

- 6 OKT. 2004

5 kt. j.nr. LU9 - 16

Selda Akyürek

Fra: Annette Monrad på vegne af Socialpolitisk-Juridisk Center, Socialministeriet
Sendt: 8. oktober 2004 18:15
Til: Selda Akyürek
Emne: VS: Høringssvar vedr. frit valg af ledsager.

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Socialministeriet
Sendt: 7. oktober 2004 15:23
Til: Socialpolitisk-Juridisk Center, Socialministeriet
Emne: VS: Høringssvar vedr. frit valg af ledsager.

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Dorthe Rodian Arleth [mailto:DRA@im.dk]
Sendt: 7. oktober 2004 15:21
Til: Socialministeriet
Emne: Høringssvar vedr. frit valg af ledsager.

Socialministeriet har med mail af 30. september 2004 anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om bemærkninger til ændring af lov om social service og ligningsloven (frit valg af ledsager m.v.).

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ingen bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 649-1483.

Med venlig hilsen

Dorthe Rodian Arleth
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Sekretariatet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. 33 95 40 08

Den
Uvildige Konsulentordning
på Handicapområdet

Dato: 11. okt. 2004

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att: Michael Harbo Paulsen

DUKH er en selvejende institution oprettet efter servicelovens § 70a. DUKH skal styrke retssikkerheden for personer med handicap ved at

Høringssvar til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.)

Tak for tilsendelsen af udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og ligningsloven.

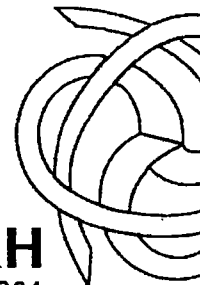
Med lovforslaget udvides servicelovens § 30 fra kun at gælde § 71 til også at gælde § 73 a, stk. 2.

DUKH har ingen kommentarer i den forbindelse, da der alene er tale om en redaktionel ændring.

Lovforslaget giver endvidere personer, der modtager 15 timers ledsagelse om måneden, ret til selv at vælge en ledsager, som ansættes af kommunen. Kommunen forpligtes til at give denne ret, og den gælder både for unge mellem 16 og 18 år og voksne, der modtager 15 timers ledsagelse om måneden.

Lovforslaget etablerer også en mulighed for at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at kommunen generelt vil give personer over 18 år, der er berettiget til en ledsagerordning, mulighed for at vælge at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud og selv ansætte sin ledsager.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at:
"Ledsagerordningen omfatter ledsagelse, der ligger ud over den ledsagelse som en ægtefælle e.l., andet familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af ægteskabet, familierelationen eller

DUKH
Postboks 284
Banegårdspladsen 2, 2. sal
6000 Kolding
Tlf: 76 30 19 30
Fax: 75 54 26 69
Skrivertlf: 76 30 19 39
E-mail: mail@dukh.dk
www.dukh.dk

venskabsforholdet. Det har således ikke været og er fortsat ikke hensigten med bestemmelsen at aflønne en ægtefælle e.l., andre familiemedlemmer eller venner for den hjælp pågældende, som led i den generelle forsørgelsespligt eller som en naturlig del af familierelationen eller venskabsforholdet yder i forbindelse med brugerens nedsatte funktionsevne. Formålet med ledsagerordningen har været at give brugeren mulighed for at deltage i selvvalgte aktiviteter uden altid at skulle være afhængig af hjælp fra familie og venner."

Det fremgår videre af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser; til nr. 2, at: *"kommunen skal godkende den valgte ledsager. Det ligger ikke heri, at kommunen skal gå inde i en længere godkendelsesprocedure. Når brugeren peger på en ledsager, skal kommunen dog vurdere om ledsagelsen ligger ud over den ledsagelse som en ægtefælle e.l., andet familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af ægteskabet, familierelationen eller venskabsforholdet. Det har således ikke været hensigten med bestemmelsen at aflønne en ægtefælle e.l., andre familiemedlemmer eller venner for den hjælp, pågældende som led i den generelle forsørgelsespligt eller som en naturlig del af familierelationen eller venskabsforholdet yder i forbindelse med brugerens nedsatte funktionsevne. Formålet med ledsagerordningen har været at give brugeren mulighed for at deltage i selvvalgte aktiviteter uden altid at skulle være afhængig af hjælp fra familie eller venner."*

DUKH mener, at det ikke fremgår klart af bemærkningerne til lovforslaget, om borgerne har frit valg af ledsager, og dermed også kan vælge en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven til ledsager. Det er uklart, om kommunerne i deres godkendelsesprocedure skal afvise at godkende ledsageren, hvis denne enten er en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven, eller om kommunen blot skal sikre sig, at behovet for ledsagelse ligger ud over den ledsagelse som en ægtefælle, et andet familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af ægteskabet, familierelationen eller venskabet.

DUKH anbefaler, at det i forbindelse med lovændringen præciseres, hvorledes det frie valg af ledsager skal administreres i forhold til valg af en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven til ledsager.

Der kan ellers opstå utilsigtede forskelle i kommunernes administration af ordningen. Eksempelvis kan ordningen i en kommune administreres sådan, at en ledsager ikke godkendes, hvis personen enten er borgerens ægtefælle, familiemedlem eller ven. I en anden kommune kan ordningen blive administreret sådan, at kommunen foretager en vurdering af, om behovet for ledsagelse ligger ud over den ledsagelse som en ægtefælle, et andet familiemedlem eller ven normalt vil yde som en del af ægteskabet, familierelationen eller venskabet, hvis den ønskede ledsager enten er borgerens ægtefælle, familiemedlem eller ven.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser; til nr. 3, at *"Brugeren kan normalt ikke ansætte ægtefælle e.l., andre*

familiemedlemmer eller venner. Det har således ikke været og er fortsat ikke hensigten med bestemmelsen at aflønne en af de nævnte personer for den hjælp, pågældende som led i den generelle forsørgelsespligt eller som en naturlig del af familierelationen eller venskabsforholdet yder i forbindelse med brugerens nedsatte funktionsevne. Formålet med ledsagerordningen har været at give brugeren mulighed for at deltage i selvvalgte aktiviteter uden altid at skulle være afhængig af hjælp fra familie eller venner."

Det fremgår videre, at: *"Kommunen/amtskommunen bør som led i det almindelige tilsyn efter henholdsvis § 16 og § 39 følge op på, om modtageren tilrettelægger ordningen tilfredsstillende. ... Ligesom kommunen bør være opmærksom på, i hvilket omfang brugeren har ansat sin ægtefælle e.l., andre familiemedlemmer eller venner.*

Det fremgår her forholdsvist klart, at der normalt ikke er frit valg for borgeren til at vælge en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven til ledsager. Der er ikke angivet nogen beskrivelse af, hvilke undtagelser der kan betyde, at borgeren gerne må ansætte en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven til ledsager.

Det er endvidere ikke anført, hvilke konsekvenser det eventuelt skal have for borgeren, hvis kommunen som led i sit tilsyn bliver opmærksom på at det er en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven der er ansat som ledsager.

DUKH anbefaler, at det præciseres dels hvilke undtagelser der kan betyde, at borgeren gerne må ansætte en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven til ledsager, dels hvilke konsekvenser for borgeren det eventuelt skal have, hvis denne har haft en ægtefælle, et familiemedlem eller en ven ansat som ledsager.

DUKH har ikke yderligere kommentarer til lovforslaget.

Har De spørgsmål til ovenstående, er De velkommen til at kontakte undertegnede på 7630 1930.

Med venlig hilsen

Line Ehrenreich
Jurist

Den 11. oktober 2004.

Høring over lovforslag til lov om ændring af lov om social service og ligningsloven (Frit valg af ledsager m.v.)

Styrelsen for Social Service har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Styrelsen finder det meget positivt, at der med forslaget gives brugere af tilbudet mulighed for frit at kunne vælge ledsager, hvilket giver brugerne større medbestemmelse og frihed. Frit valg af ledsager kan også medvirke til, at der ikke så ofte sker udskiftning, således at brugeren ikke så ofte skal forholde sig til nye mennesker.

Udover det positive i, at ledsagelsen bliver mere indholdsrigt for brugeren, er det også vigtigt at der tages hensyn til, at ledsageren kan kommunikere med pågældende

Det fremgår af lovforslaget, at brugeren har 2 muligheder for frit valg af ledsager.

Efter AD 2 kan personer over 18 år der er berettiget til en ledsageordning vælge at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud og selv ansætte ledsager. Det er op til kommunalbestyrelsen at beslutte, om kommunen generelt ønsker at give de berettigede denne mulighed.

Det fremgår senere i teksten, at kommunalbestyrelsen ikke er forpligtet til at tilbyde ordningen, og at ordningen ikke vil være egnet for alle brugere, der er berettiget til ledsageordningen, og at det må afgøres konkret i forbindelse med visitationen.

Der er vel så ikke så meget frit valg for brugeren, da det i sidste ende er kommunalbestyrelsen der afgør dette?

Med hensyn til instruktion af ledsagere **Skal** ledsagerne under AD 1 have introduktion til arbejdet, men under Ad 2 **kan** introduktion tilbydes på lige fod med andre ledsagere. Hvem tænkes på?

Ændring af servicelovens § 30

Der henvises til § 71 om personlig hjælp og pleje m.v. Hvad menes med m.v.?

Det samme gælder vedr. vedligeholdelsestræning m.v. Hvad tænkes på ? Vil det ikke være mere korrekt at skrive hjælp til at vedligeholde fysiske og psykiske færdigheder i stedet for træning?

Venlig hilsen
Gunvør Munch